

ARTIKLA RY:N TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA 2022-2024

1. Johdanto

Yliopistolaissa säädetään opiskelijan oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön. Oikeustieteen ylioppilaiden yhdistys Artikla ry:n arvoihin kuuluvat tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, jotka luovat perustan kaikelle yhdistyksen toiminnalle. Jokaisella yliopistoyhteisöön kuuluvalla on vastuu oman toimintansa osalta siitä, että kaikilla opiskelijoilla ja muilla yliopistoyhteisöön kuuluvilla on hyvä ja turvallinen opiskelu- ja työympäristö sekä opiskelijaelämä.

Artikla ei hyväksy kiusaamista, seksismiä, häirintää, ahdistelua tai syrjintää tapahtumissaan, yliopistolla opintojen parissa, opiskeluaikaisissa työpaikoissa tai muuallakaan. Ammatti-identiteettiä ja juristikunnan kulttuuria rakennetaan jo opiskeluaikana. Kiusaaminen, ahdistelu, syrjintä, häirintä ja seksismi eivät kuulu opiskeluaikaan tai tulevaisuuden työelämään. Artikla onkin mukana edistämässä muita kunnioittavaa tasa-arvoista ja yhdenvertaista ilmapiiriä juridiikan alalla.

Artiklan toiminnassa noudatetaan Suomessa voimassa olevaa yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevaa lainsäädäntöä, Lapin yliopiston ylioppilaskunnan yhteisen tilan periaatteita sekä tätä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa. Tämän suunnitelma ohjeistaa Artiklan toimijoita siitä, miten Artikla ry edistää yhdenvertaisuutta opiskelijajärjestössä ja yliopistoyhteisössä.

2. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Artiklan toiminnassa

Kaikilla Artiklan jäsenillä on yhdenvertainen oikeus osallistua Artiklan toimintaan omana itsenään vailla pelkoa kiusaamisesta, häirinnästä, syrjimisestä tai muusta epäasiallisesta kohtelusta. Artikla on jäsentensä näköinen monipuolinen yhteisö. Alkuperä, kansalaisuus, etnisyys, kieli, vakaumukset ja mielipiteet, seksuaalisuus, sukupuoli, ikä, perhesuhteet, terveydentila, toimintakyky tai mikään muukaan henkilöön liittyvä ominaisuus ei saa johtaa eriarvoistavaan kohteluun Artiklan toiminnassa. Jokainen tilaisuus ja tapahtuma on mahdollisuus oppia toisistamme yksilöinä ja opiskelijayhteisömmme jäseninä.

Tunnistamme yksilöiden erot, opimme itsestämme ja toisistamme sekä kyseenalaistamme ennakkoletuksiamme varsinkin niiden koskiessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslainsäädäntöön kirjattuja kielletyn syrjinnän muotoja.

Artiklan toiminnassa kiinnitetään huomiota myös muiden yliopistoyhteisöön kuuluvien, tiedekunnan työntekijöiden, muiden ainejärjestöjen opiskelijoiden sekä ylioppilaskunnan piiriin kuuluvien oikeutta osallistua kasvatus- ja sivistystyöhön, tutkimukseen sekä opiskelijaelämään liittyvään toimintaan. Kohtelemme toisiamme arvokkaasti ja kunnioittavasti yksilöinä.

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat Artiklan toiminnan läpäiseviä teemoja jokaisella Artiklan sektorilla niin tiedotuksessa, päätöksiä valmisteltaessa, päätöksenteossa, kokouskäytännöissä kuin

henkilövalinnoissakin. Artiklan hallituksen tehtävänä on varmistaa, että Artiklan tapahtumat ja muu Artiklan piirissä tapahtuva toiminta on osallistujille ja muille toimijoille asianmukaista ja yleisesti hyväksyttävää. Hallituksen tehtävänä on lisäksi varmistaa osallistujien ja muiden toimijoiden yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kohtelu. Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa kunnioittavia periaatteita noudatetaan ja edistetään myös kaikessa Artiklan ulkosuhdetoiminnassa.

3. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen

Jokaisella Artiklan jäsenellä, mutta erityisesti yhdistyksen hallituksella on vastuu puuttua tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta rikkovaan toimintaan. Artiklan toimijoiden tulee tunnistaa toimintatavoistaan ja -kulttuuristaan eriarvoistavat tekijät ja tietää, miten näihin puuttua. Artiklan hallituksen tulee seurata opiskelijoiden hyvinvointiin sekä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvien asioita vuosittain sekä mukauttaa toimintaansa tarvittaessa niiden edistämiseksi. Artiklan toiminnan piirissä tapahtuvaa häirintää varten Artiklalla on yhdenvertaisuusvastaavat, jotka koulutetaan kautensa alussa hoitamaan tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä tilanteita. Yhdenvertaisuusvastaavien tulee myös tunnistaa osaamisensa ja puuttumismahdollisuuksiensa rajallisuus ja osattava ohjata osapuolia tarvittavan avun tai viranomaisten piiriin.

3.1. Artiklan yhdenvertaisuusvastaavat ja häirintäyhdyshenkilö

Artiklassa yhdenvertaisuusvastaavina toimivat kaikki Artiklan hallituksen jäsenet ja yhdistyksen kokouksessa kalenterivuodeksi valittavat toimihenkilöt sekä fuksikapteenit. Lisäksi yhdistys voi kokouksessaan Artiklan sääntöjen mukaisesti päättää tai antaa yhdistyksen hallitukselle mandaatin myös muiden yhdenvertaisuusvastaavien valitsemisesta. Päävastuu Artiklan toiminnassa esiintyvistä häirintäasioiden selvittämisestä on hallituksen häirintäyhdyshenkilönä toimivalla varapuheenjohtajalla.

Yhdenvertaisuusvastaavien tehtävänä on tarjota tukea ja apua matalalla kynnyksellä opiskelijoille, jotka ovat kokeneet kiusaamista, häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua Artiklan toiminnassa. Yhdenvertaisuusvastaavat toimivat selvitys- ja keskusteluapuna häirintää kokeneille, jotta osapuolet voisivat tapahtuneen jälkeen jatkaa yhteisessä yliopistoyhteisössä. Yhdenvertaisuusvastaavien tulee lisäksi valvoa, puuttua toiminnan piirissä tapahtuvaan häirintään matalalla kynnyksellä ja tarvittaessa poistaa häirintää aiheuttaneet henkilöt Artiklan tiloissa olevasta tapahtumasta tai tilaisuudesta. Muualla yliopistolla tai ylioppilaskunnan piirissä tapahtuneiden häirintäasioiden selvittämisestä vastaa Lapin yliopiston ylioppilaskunnan (LYY) häirintäyhdyshenkilöt. Mikäli häirintätilanteessa on osapuolena yliopiston palveluksessa oleva henkilö, tapausta käsitellään yliopiston häirintäprosessien mukaisesti.

Yhdenvertaisuusvastaavien toimintaa koskee vaitiolovelvollisuus. Häirintäasiat viedään osapuolten väliseen keskusteluun ja eteenpäin ainoastaan häirintää kokeneen toivomuksesta. Yhdenvertaisuusvastaavat ohjaavat vakavien häirintäasioiden käsittelyn laadun varmistamiseksi hallituksen häirintäyhdyshenkilölle ja/tai Lapin yliopiston ylioppilaskunnan (LYY) häirintäyhdyshenkilöille. Yhdenvertaisuusvastaavat lisäksi ohjaavat osapuolet tarvittaessa muun avun tai viranomaisten piiriin.

3.2. Toimenpiteet

Toistuvasta Artiklan toiminnan piirissä tapahtuvasta häirinnästä Artiklan hallituksen häirintäyhdyshenkilö voi antaa yhdessä hallituksen puheenjohtajan kanssa Artiklan toimintaan perustellun porttikieltouhkaisen kirjallisen varoituksen. Toiminnan jatkuessa varoituksesta huolimatta tai toiminnan ollessa erityisen moitittavaa, häirintäyhdyshenkilö voi myös yhdessä hallituksen puheenjohtajan kanssa antaa määräaikaisen 14vrk - 6kk kirjallisen porttikiellon Artiklan

toimintaan. Toiminnan moitittavuutta arvioivat häirintäyhdyshenkilö ja puheenjohtaja yhdessä tapauskohtaisesti.

Hallituksen häirintäyhdyshenkilönä toimivan varapuheenjohtajan tulee toteuttaa vuosittain marraskuussa jäsenistölle anonyymi hyvinvointiin liittyvä kysely, jossa kartoitetaan Artiklan toiminnassa tapahtunutta häirintää ja siihen puuttumista. Varapuheenjohtajan tulee esittää kyselyn tulokset hallitukselle.

Hallituksen tulee työskennellä aktiivisesti tunnistaakseen ja poistaakseen toiminnassaan ja rakenteissaan esiintyvää häirintää. Hallituksen tulee koordinoita ja kehittää yhdenvertaisuutta- ja tasa-arvoa edistävää toimintaa yhdessä Lapin yliopiston ylioppilaskunnan toimijoiden kanssa. Artiklan hallituksen tulee vuosittaista toimintasuunnitelmaa laatiessaan ottaa huomioon tämän Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteuttaminen.

4. Voimassaolo ja päivitys

Oikeustieteen ylioppilaiden yhdistys Artikla ry on hyväksynyt tämän suunnitelman yhdistyksen ylimääräisessä kokouksessa (Valiokuntavaalit) 30.11.2021. Tätä suunnitelmaa Artikla ry noudattaa toiminnassaan 1/2022 alkaen.

Tätä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa on tarkasteltava ennen sen päättymistä, päivitettävä tarvittaessa ja tuotava uusi päivitetty suunnitelma seuraavaksi kolmeksi vuodeksi yhdistyksen kokouksen hyväksyttäväksi viimeistään syksyllä 2024. Yhdistyksen kokous voi päivittää tätä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa tarvittaessa aiemminkin.